

Вих.№1- 30.04.2021
Від 30 квітня 2021 року

Голові Верховної Ради України
Разумкову Д.О.

Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.

Копія: Голові Комітету ВРУ з питань
енергетики та житлово-комунальних
послуг
Герусу А.М.

Голові Комітету ВРУ з питань фінансів,
податкової та митної політики
Гетманцеву Д.О.

Міністру фінансів України
Марченку С.М.

[Щодо можливих змін у Податковому
кодексі України з запровадження акцизного
податку на продаж електричної енергії,
виробленої з відновлюваних джерел
енергії]

Шановний Дмитре Олександровичу!
Шановний Денисе Анатолійовичу!

Від Європейсько-українського енергетичного агентства (ЄУЕА), Української вітроенергетичної асоціації (УВЕА) та Української асоціації відновлюваної енергетики (УАВЕ), які об'єднують найбільшу кількість національних українських та міжнародних інвесторів у секторі відновлюваної енергетики в Україні, цим листом дозвольте висловити щире повагу до вас та звернутись з наступним питанням.

Як стало відомо асоціаціям із засобів масової інформації¹, Міністерство фінансів України готує проєкт закону з пакетом змін до Податкового кодексу України, який планується найближчим часом схвалити на засіданні Кабінету Міністрів України та подати до Верховної Ради України для подальшого його розгляду та прийняття. Серед інших змін анонсовано запровадження акцизного податку на продаж електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (ВДЕ). Наразі обговорюється широкий діапазон розміру ставки акцизного податку - від 3,2% до 40%. Проте, як зазначено у повідомленнях, точні розміри податку ще обговорюються.

¹ <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/04/22/673237/>

Така інформація викликає занепокоєння у членів наших асоціацій - національних та міжнародних інвесторів, оскільки заявлені зміни у податковому режимі для операцій з продажу електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, у разі їх прийняття будуть суперечити гарантіям, що їх надав Уряд України 10 червня 2020 року при підписанні Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлюваної енергетики в Україні (далі – Меморандум) та які були підтверджені Верховною Радою України шляхом прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» від 21 липня 2020 року № 810-IX (далі - Закон № 810-IX).

Так, відповідно до частини восьмої статті 9-4 Закону України «Про альтернативні джерела енергії» держава гарантує, що для суб'єктів господарювання, яким "зелений" тариф встановлений або буде встановлений відповідно до частини третьої цієї статті, протягом усього строку дії "зеленого" тарифу буде застосовуватися законодавство України, чинне на день набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії", крім законодавства, що зменшує розмір податків чи зборів або скасовує їх, послаблює регулювання господарської діяльності, спрощує процедури державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, пом'якшує відповідальність або в інший спосіб покращує становище суб'єктів господарювання, що має застосовуватися з дня набрання чинності таким законодавством. Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії" був прийнятий 21 липня 2020 року під № 810-IX та набрав чинності 01 серпня 2020 року.

Станом на 01 серпня 2020 року відповідно до підпункту 213.2.8 пункту 213.2 статті 213 Податкового кодексу України реалізація електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, відноситься до операцій, які не підлягають оподаткуванню акцизним податком.

Прийняття Верховною Радою України запропонованих ініціатив призведе до зміни законодавства, чинного на день набрання чинності Законом № 810-IX і буде порушенням державою гарантії наданою у статті 9-4 Закону України «Про альтернативні джерела енергії». Зазначені зміни погіршать регуляторне середовище для діяльності виробників електричної енергії з відновлюваних джерел енергії, оскільки призводять до збільшення розміру податкових зобов'язань, що повинні сплачуватись такими виробниками при реалізації електричної енергії, та фактичного вилучення частини їх доходу. Більше того, запровадження нового акцизу є фактичним зниженням розміру «зеленого» тарифу на додаткові 3,2 – 40 % для діючих станцій, оскільки цей податок сплачуватиме саме виробники, що суперечить положенням Меморандуму, яким було чітко закріплено граничні рівні зниження «зелених» тарифів – 7,5% для виробництва електричної енергії з вітру та 10% і 15% для виробництва електричної енергії із сонячного випромінювання в залежності від розміру потужності. При цьому, запропонованими змінами не передбачено жодного механізму компенсації витрат виробників на адміністрування та сплату акцизу, що фактично позбавляє інвесторів законних прав на інвестиції (у частині неотримання очікуваних доходів) і в залежності від розміру акцизу може мати ознаки часткової експропріації їх активів.

Такі дії з боку держави свідчатимуть про ігнорування як чинного законодавства, так і зобов'язань перед інвесторами, що були взяті чинним Урядом та чинним складом

Верховної Ради України менше ніж один рік тому назад. Хочемо нагадати, що державні органи України продовжують порушувати положення Меморандуму, зокрема щодо погашення заборгованості Гарантованого покупця перед виробниками електричної енергії з ВДЕ та забезпечення 100% поточної оплати. Запровадження акцизного податку на електричну енергію, вироблену з ВДЕ, де-факто призводить до погіршення умов для впровадження економічної діяльності виробників та грубим порушенням прав інвесторів у відповідні проекти, які вже вклали значні інвестиції та відкладають активні дії щодо звернення до судів, у тому числі міжнародних інвестиційних арбітражів, тільки з огляду на довіру до органів державної влади в частині виконання ними в повному обсязі власних зобов'язань. Більше того, така ініціатива завдасть не виправну шкоду інвестиційному клімату в Україні та унеможливить залучення коштів в нові енергетичні та екологічні проекти.

Ми сподіваємось, що при розгляді зазначених ініціатив Уряд України та Верховна Рада України зважуватимуть всі ризики від таких рішень для іміджу України як стабільного партнера та інвестиційно привабливої країни.

З повагою,

Гуменюк О.С.

Директор ЄУЕА

вул. Володимирська 61-б, 6-й поверх, м. Київ, 01033 Україна
Тел.: +38 095 607 78 57
email: oleksandra.gumeniuk@euea-energyagency.org
www.euea-energyagency.org

Конеченков А. Є.

Голова Правління ГС "УВЕА"

Spaces Maidan Plaza
Майдан Незалежності, 2
Київ, 01012, Україна
Тел: +38 (044) 223 29 96
E-mail: uwea@i.ua
www.uwea.com.ua

Козакевич О.Ю.

Голова УАВЕ

Адреса: 01601, м. Київ, вул. Мечникова, 3, офіс 810
Тел. +380443791295
email: info@uare.com.ua
www.uare.com.ua